

zaaknummer 2011T613

19 oktober 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

de klager,

geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. J.P.A. Thijssen,

tegen:

(wijlen) **de aangeklaagde,**

geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester/hulpbisschop van het Aartsbisdom Utrecht.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 8 mei 2012. Op 15 juni 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Hoofd Bureau Officialaat Aartsbisdom Utrecht, namens de aartsbisschop.

Op 12 september 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote en werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur. Namens het Aartsbisdom is verschenen [naam] voornoemd. Betrokkenen hebben hun standpunten toegelicht.

2. De klacht

2.1. Klager was in de periode van 1963 tot 1968 leerling van het [seminarie] te [plaats]. Aangeklaagde was aldaar werkzaam als leraar aardrijkskunde en conrector. Toen klager in de derde klas zat, moest hij een keer op de kamer van aangeklaagde komen. Aangeklaagde begon met klager te stoeien en kietelde hem. Daarbij pakte hij klager tevens bij zijn geslachtsdeel. Vervolgens draaide aangeklaagde de deur op slot, tilde klager op en droeg hem naar zijn slaapkamer. Daarna gaat bij klager "het beeld op zwart". Klager kan zich niet herinneren wat er daarna gebeurd is, maar heeft een onrustig en angstig gevoel als hij eraan terugdenkt. Klager vermoedt dat aangeklaagde zich aan hem heeft vergrepen.

Aan het einde van dat schooljaar werd klager zonder opgaaf van reden of aanleiding door aangeklaagde van school gestuurd. De vader van klager had een gesprek gehad met aangeklaagde en dat leidde tot de beëindiging van zijn verblijf op het [seminarie]. Klager is nooit te weten gekomen wat er tussen zijn vader en aangeklaagde is besproken. Hij vermoedt echter dat aangeklaagde wroeging heeft gekregen over het misbruik en klager uit zijn blikveld wilde hebben.

2.2. Klager heeft nooit met iemand over het gebeurde gesproken. Pas twee jaar geleden heeft hij zijn echtgenote ingelicht, maar hij praat niet graag over hetgeen hem is overkomen. Klager geeft aan dat hij niet goed kan weergeven wat deze gebeurtenis met hem heeft gedaan, hij weet niet wat voor mens hij zou zijn geweest als het niet zou zijn gebeurd. Voor klager was het destijds een vanzelfsprekendheid dat hij priester zou worden en deze levensvervulling was met de verwijdering van het seminarie ineens onmogelijk en gaf zijn leven een andere wending. Klager heeft zijn leven min of meer op orde, maar hij ervaart het leven als een worsteling. Hij vindt het moeilijk om van dingen te genieten. Zijn echtgenote wijt zijn zwaarmoedigheid aan hetgeen hem is overkomen op het [seminarie] en de daaraan gekoppelde plotselinge verwijdering daarvan.

2.3. Klager wenst erkenning te krijgen van het seksueel misbruik en het daarmee aan hem berokkende leed.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [naam] heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Gelet op het feit dat – voor zover hem bekend – bij de Klachtencommissie drie andere klachten tegen aangeklaagde zijn ingediend (2010T161, 2011T289 en 2011T362), waarvan twee klachten ook op de periode waarin aangeklaagde aan het [seminarie] te [plaats] verbonden was betrekking hebben, en op de bevindingen van de Commissie Deetman, moet volgens [naam] geconcludeerd worden dat de door klager omschreven gebeurtenissen aannemelijk zijn. [naam] betuigt klager zijn spijt en biedt zijn oprechte verontschuldigingen aan voor hetgeen aangeklaagde klager heeft aangedaan.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijfenveertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze

feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie overigens wel de kanttekening maakt dat zij over de gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden nadat bij klager “het beeld op zwart gaat” niet kan oordelen bij gebrek aan wetenschap.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast zijn, zoals ook [naam] al aangeeft, drie andere klachten tegen aangeklaagde ingediend, waarbij opvalt dat in een aantal daarvan ook wordt gesproken van stoeipartijen. Voorts hebben twee van de genoemde klachten eveneens betrekking op de periode waarin aangeklaagde verbonden was aan het [seminarie] te [plaats].

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 16 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon die hij had moeten kunnen vertrouwen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. [naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door zowel in zijn schriftelijke reactie als ter zitting namens het Aartsbisdom het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Aartsbisschop van Utrecht de klacht gegrond te verklaren en zich in te zetten voor (verdere) vermindering van het leed van klager.

Dit advies is vastgesteld op 19 oktober 2012 door mr. P.A.M. Hendriks, voorzitter, drs. A.M. van Beelen en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Aartsbisschop van Utrecht en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Aartsbisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Aartsbisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Aartsbisschop.